

Pomen ustalitve začetnega stanja

<i>ob-</i> (<i>ob-</i>)	<i>pt'já nac ja prad gos'ti lni ob'lá žay, ob'la žay ja ot pi'já ča</i>
---------------------------	---

Pomen razveljavitve stanja glede na druge predpone

<i>od- (od-)</i>	<i>s'ra jcó si zá'pe t s'ra jcó si o'pe ,t o'pa lát 'vø s zá'pa lát 'vø s, ok'lé nit v'rta ta zák'lé nit v'rta ta; od'lé pid z'ná mko zá'lé pid z'ná mko</i>
<i>o- (pre-)</i>	<i>(povsem prezidati hišo)</i>

Pomen nastopa stanja, pridobitve lastnosti

<i>o- (o-)</i>	<i>g'ra tād g'lu x, g'ra tād 'bē li (obledeeti, oglušeti)</i>
<i>po- (po-)</i>	<i>'či stō sa ja po'lé no</i>

Pomen vzora, po katerem se kaj ravna

<i>o- (po-)</i>	<i>(ponemčiti se)</i>
-----------------	-----------------------

Predponski glagoli iz predložnih zvez

<i>o- (iz-)</i>	<i>(izbubiti se)</i>
<i>o- (na-)</i>	<i>(namestiti)</i>
<i>o- (pod-)</i>	<i>(podjarmiti)</i>

Predponski glagoli brez brezpredponskega para

<i>otp're t, v'ra ta parp're t 'så mo, pop'rę t v'ra ta</i>

Glagoli z dvema predponama : *ná'ji est sa praná'ji est sa*

Analiza besedotvornih postopkov in pogostnosti posameznih besedotvornih obrazil pokaže, da se besedotvorje v obravnavanih govorih bistveno ne razlikuje od knjižnega jezika, drugačna so samo nekatera besedotvorna obrazila, značilna za raziskovalno področje, in njihova razvrstitev. Podobno tudi pregled glagolskih besedotvornih predpon po pomenih, ki jih izražajo, pove, da predpone v obravnavanih govorih izražajo iste pomene kot ustrezne predpone v knjižnem jeziku. Razlike so le v tem, da se v narečnih govorih pogosto rabijo druge predpone kot v knjižnem jeziku, vendar pri tem izražajo enake ali zelo podobne pomene : *dō- 'pri-' (vu qdo dōli t k 'vi ni); s- 'po-' (s'ku ro ja f'sa 'dorvid); z- 'ob-' (f'e žd ga ja z'di člay), s-/z- 'do-' (s've čá ja zgóri elá), s-/z- 'pre-' (vi'nó grat so skó'pá li), s-/z- 'ob-' (f'sa ja z'nu. čray), v-/po- 'o-' (po'so do ja vb'ri sálá/pob'ri sálá ja po'so doj), pra- 'pro-' (pra'dor ja s'te noj); po- 'pod-' (f'no go mu po'stá vñt).* Nekaterih predpon, ki pa so velikokrat tudi v knjižnem jeziku manj pogostne, v narečju ni. Namesto predpon se v takih primerih uporablja drugačna ubeseditev pomena ali je (redko) pomen sploh

neizražen, ker določena duhovno-materialna pojavnost ali odnosnost v narečnem prostoru ne obstaja. Tako majhne oblikovne in pomenske razlike (glede na očitnejše zlasti na ravni glasoslovja) pripisujem tudi dejству, da je besedišče precej manj strukturirano kot fonološki in oblikoslovni sestav. Zaradi potrebe po poimenovanju nove pojavnosti, predmetne in duhovne, je jezikovno prevzemanje na semantično-leksikalni ravnini jezika največje (Prim. tudi Weinreich 1977: 32, 56.), tovrstni rezultati adaptacij/integracij v narečnih govorih pa so težko prepoznavljivi, saj gre za pojav, ki se izraža na vseh jezikovnih ravninah. Raziskovalni korpus predstavlja t.i. prehodne govore, to je jezikovne področje, kjer se stikata panonska in štajerska narečna skupina, v takem stiku pa je nevtralizacija razlik zelo pogosta.

Navedenke

BAJEC, A. Besedotvorje slovenskega jezika. IV: Predlogi in predpone. Ljubljana, SAZU 1959

HAJNŠEK-HOLZ, M. O pomenih slovenskih predpon. SSJLK ZP XIV. Ljubljana, 1978

Slovar slovenskega knjižnega jezika (SSJK) I-V Ljubljana, Državna založba Slovenije 1975, 1979, 1985, 1991.

UNUK, D. Zahodni prileški govorji Ljubljana, Filozofska fakulteta Ljubljana, Oddelek za slovanske jezike in književnosti 1995

TOPORIŠIČ, J. Slovenska slovnica Maribor, Založba Obzorja 1984

VIDOVIČ-MUHA, A. Tvorbeni vzorci glagola. SSJLK ZP XXI. Ljubljana 1985. Besedni pomen in njegova stilistika. SSJLK ZP XXII. Ljubljana 1986.

WEINREICH, U. Sprachen in Kontakt. München 1977

SUMMARY

This article is a survey of individual prefixes. Their meanings as well as the meaning of prefixes belonging to various semantic groups and examples of their dialectal use are provided. The data illustrating this use was gathered in the Dravsko polje and represents the so-called western Prlekija dialects, which in turn belong to the Pannonic dialectal group. The survey is limited to the category of verb and Slovene prefixes. A comparison with the literary language shows partial parallels between Eastern and Central Slovene linguistic areas. The examination of verbal word-formation prefixes exhibits a high degree of correspondence between the two systems. Even though some prefixes used in the dialects frequently differ from the literary language, their meaning is very much alike or even identical. Certain prefixes do not feature in the dialects. They remain either unexpressed or other means of expression are used instead, as certain psychological realities or relationships may not exist in the dialectal areas under investigation. The fact that only minor differences in the form and meaning are found can be attributed to the fact that the vocabulary is considerably less structured than the phonological and morphological systems.